

Ključne prednosti članstva u OECD-u

Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) globalni je forum od 38 zemalja predvodnica tržišnog gospodarstva čija je zadaća promicati „bolje politike za bolje živote“. Kako se navodi u [Izjavi o viziji povodom 60-te godišnjice OECD-a](#): „Predstavljamo zajednicu istomišljenika, predanu očuvanju individualnih sloboda, demokratskim vrijednostima, vladavini prava i obrani ljudskih prava. Vjerujemo u otvorena i transparentna načela tržišnog gospodarstva. Vodeći se Konvencijom OECD-a, težiti ćemo održivom gospodarskom rastu i zapošljavanju, čuvajući pritom naš planet. Zajednički nastojimo zaustaviti siromaštvo, boriti se protiv nejednakosti, ne zapostavljajući nikoga. Želimo unaprijediti svačije živote i mogućnosti, unutar i izvan OECD-a. Kao svjetski predvodnik, OECD će nastaviti s izradom analize utemeljene na dokazima koja će pomoći u razvoju inovativnih politika i standarda za izgradnju snažnijih, održivijih i uključivijih gospodarstava, ulijevajući povjerenje i poštovanje u otporna, zdrava društva koja reagiraju na djelovanja.“

OECD je izvorno osnovan kako bi se jamčio napredak Europe prema većoj gospodarskoj integraciji i odmak od protekcionizma, a broj članica Organizacije porastao je s 20 zemalja 1960. na današnjih 38. Izvan okvira članstva, OECD surađuje s više od 100 drugih gospodarstava, od kojih mnoga sudjeluju u njegovim odborima te su se obvezala pridržavati se njegovih pravnih instrumenata i standarda politika.

Tijekom posljednjih 60 godina, OECD djeluje kao forum na kojem vlade zajednički traže dokazana rješenja za zajedničke probleme, dijele iskustva te prepoznaju „najbolje prakse“ koje se prate s pomoću stručne ocjene. U samoj srži tog procesa nalazi se zajedničko prepoznavanje vrijednosti suradnje te spremnost na samokritičnu potragu za boljim upravljanjem, boljim politikama i boljim životima. Pouzdana je organizacija kad su u pitanju nastojanja u borbi protiv utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza, usporedba rezultata i poticanje gospodarskog rasta, globalne konkurentnosti i dobrog upravljanja. OECD blisko surađuje sa zemljama skupina G20 i G7 te je partner i savjetnik u nizu programa od globalne važnosti. Kao multidisciplinarna organizacija, kroz svoj inovativan rad na uključivom rastu, OECD zauzima sveobuhvatan pristup u ispitivanju rasta, razmišljanjem izvan tradicionalnih monetarnih indikatora o dimenzijama koje znače dobrobit za sve građane.

OECD je snažan partner svim svojim članicama, ne samo u pružanju stručnog znanja i najboljih praksi s pomoću kojih pomaže u razvoju najprikladnijih rješenja politika za njihovu konkretnu situaciju nego i u pružanju pomoći u izgradnji nacionalne podrške koja je potrebna za uspješnu provedbu reformi. Na taj način, članstvom u OECD-u zemljama se pomaže iskoristiti pogodnosti inovacija u ekonomskim i socijalnim politikama. U nastavku se navodi 15 ključnih prednosti članstva u OECD-u koje se mogu svrstati u pet širih područja:

I. Podrška nacionalnim reformama

1. **Pristup znanjima OECD-a:** Članice imaju pristup zalihama stručnih znanja OECD-a koje uključuju sva istraživanja i analize koje se provode u širokom spektru makroekonomskih i strukturalnih političkih pitanja.
2. **Razmjena najboljih praksi:** OECD nudi članovima okvir za usporedbu i razmjenu najboljih praksi u različitim područjima, od ekonomskih politika do zaštite okoliša. Članice sudjeluju u oko 300 odbora i radnih skupina u okviru Organizacije, u raspravama koje okupljaju stručnjake iz svake države članice te stručnjake iz partnerskih zemalja, uz podršku stručnog Tajništva.
3. **Sudjelovanje u stručnim ocjenama:** Članice se koriste programom stručne ocjene koju provode vrhunski državni stručnjaci u različitim područjima politika što im pomaže pratiti vlastiti napredak i prepoznati moguća unapređenja. Vlade u preporukama politika proizašlih iz tih ocjena imaju potporu za poduzimanje teških mjera.
4. **Pristup najnovijim podacima i statistici:** OECD je jedan od najvećih izvora usporedivih statističkih

podataka kojima se najviše vjeruje, a prepoznato je da njegove analize politika utemeljene na dokazima primjenjuju najviše standarde istraživanja. OECD se koristi inovativnim metodologijama kako bi se zemljama pomoglo prepoznati te izmjeriti ekonomske i socijalne probleme s kojima se suočavaju, te razvija nov analitički alat za bolje razumijevanje načina na koji funkcionira globalno gospodarstvo (na primjer, kroz svoj rad u lancima dodatne vrijednosti i globalnim lancima vrijednosti).

5. **Usporedba i sustavno vrednovanje prema statistici OECD-a:** Članice OECD-a integrirane su u statističke baze podataka OECD-a i publikacije, što donositeljima politika, istraživačima i poslovnim subjektima omogućuje sustavno vrednovanje rezultata usporedivih članica.

II. Oblikovanje globalnih rasprava

6. **Sudjelovanje u raspravama OECD-a o politikama:** OECD utire putove i istražuje područja u kojima se po prvi put javljaju problemi koji kasnije prerastaju marginalnost. Članice OECD-a sudjeluju u političkim raspravama o najaktualnijim pitanjima te su ravnopravne s ostalim ključnim gospodarskim akterima u razvoju inovativnih rješenja za zajedničke izazove. OECD također predvodi put u rušenju prepreka uključivom rastu, boreći se protiv nejednakosti u prihodima, ishodima liječenja, obrazovanju i općoj dobrobiti te je reagirao na globalnu financijsku krizu, stekavši pritom znanja o njoj, na primjer putem svoje inovativne inicijative „*Novi pristupi gospodarskim izazovima*“.
7. **Sudjelovanje u postavljanju standarda OECD-a:** OECD jača uređen međunarodni poredak s pomoću razvoja standarda kojima se promiče dobrobit za sve. Članice OECD-a zajedno razvijaju nove i preispitane standarde OECD-a koji pokrivaju gotovo sva područja upravljanja, od anti-korupcije do zaštite okoliša, poreza i javnog upravljanja te visoko specijaliziranih područja kao što su umjetna inteligencija i nanotehnologija. Mnogi standardi OECD-a postali su globalne reference koje prelaze okvire članstva u OECD-u.
8. **Organizacija globalnog doseg:** OECD je u središtu arhitekture globalnog upravljanja te je ključni zagovaratelj globalne agende o različitim pitanjima (također unutar skupina G20 i G7) kao što su reforme za rast i radna mjesta, porez, trgovina, ulaganja, energetska učinkovitost i klimatske primjene, anti-korupcija, borba protiv nejednakosti i ulaganje u osobne vještine, te promicanje uključivijeg i održivijeg razvoja.

III. Promicanje učinkovitosti

9. **Bolje usklađivanje za bolju učinkovitost:** Članstvo u OECD-u omogućuje članicama da usklade svoje politike na globalnoj razini kako bi se promovirala gospodarska učinkovitost i sačuvali resursi. Neki od primjera usklađivanja koji nose pogodnosti za naše članice uključuju:
 - Pomoć u reformi zakona o nabavi i tržišnom natjecanju radi sprečavanja **namještanja natječaja**. Organizacija javnog zdravstva u Meksiku uštedjela je gotovo **3 milijarde USD** tijekom tri godine uvođenjem promjena u svoj postupak nabave uz pomoć ocjene OECD-a.
 - Program OECD-a za kemikalije sačuvao je vladama i industrijama više od **309 milijuna EUR** godišnje. OECD-ovo **uzajamno prihvaćanje podataka (MAD)**, sigurnosni test koji se provodi nad kemijskim proizvodom u jednoj članici OECD-a, može prihvatiti druga članica OECD-a pod uvjetom da je provedena u skladu sa Smjernicama ispitivanja OECD-a i načelima dobre laboratorijske prakse. **Ovime se kemijskoj industriji pomaže uštedjeti na troškovima dvostrukog testiranja za proizvode koji se plasiraju na tržišta više zemalja.**
 - **Sporazumom o službeno podupiranim izvoznim kreditima** postižu se jednaki uvjeti za poslovne subjekte koji izvoze iz država članica OECD-a i zemalja obveznica izvan OECD-a. Sporazumom se države članice sprečava da oštećuju međunarodna tržišta putem kredita za subvencioniranje izvoza ili vezane pomoći. **Ušteda poreznih obveznika** izravno proizlazi iz Sporazuma o kamatnim stopama i premijama za rizik koje za potrebe financiranja izvoza

naplaćuju agencije za kreditiranje izvoza.

- Standardi OECD-a o **globalnoj poreznoj transparentnosti** doveli su do razmjene informacija o **75 milijuna financijskih računa** s ukupnom vrijednosti od oko 9 bilijuna eura 2020. godine, pri čemu je utvrđeno **112 milijardi EUR** dodatnih prihoda kroz programe dobrovoljne prijave, slične inicijative i istrage. To je više od 300 puta od godišnjeg proračuna OECD-a. To je dovelo i do pada od između **20 – 20% bankovnih depozita** u *off-shore* financijskim centrima.

10. **Izjednačavanje uvjeta za poslovne subjekte, ušteda za porezne obveznike:** OECD pomaže donositeljima politika da razumiju, procijene i usporede opcije politika i njihove ishode te da kreiraju prilike za poslovne subjekte i radnike. To donosi i bitne uštede za porezne obveznike.
11. **Uspješno vođena i učinkovita Organizacija:** OECD u njegovu radu podržava međunarodno Tajništvo u kojemu je niz svjetskih stručnjaka. Ono slijedi najviše standarde, a pokretanjem korporativnog napora nastoji donositi visokokvalitetne rezultate, više se koristeći dostupnim resursima i pametnijim radom kako bi se dobila bolja vrijednost za novac članica.

IV. Prednosti reputacije i povjerenje ulagača

12. **Prednosti reputacije:** Članstvom u OECD-u jasno se daje do znanja da zemlja slijedi najviše svjetske standarde, da s drugim članicama dijeli predanost demokraciji i vladavini prava, pridržava se otvorenih i transparentnih načela tržišne ekonomije te ima zajednički cilj održivog gospodarskog rasta.
13. **Povjerenje investitora:** Stupanje u članstvo OECD-a jasan je znak međunarodnim i domaćim ulagačima da politike te zemlje slijede standarde OECD-a i najbolje prakse u područjima kao što su korporativno upravljanje, anti-korupcija, ulaganje, konkurentnost, financijska tržišta i javno upravljanje.

V. Postupak pristupanja kao katalizator reformi

14. **Pomoć zemljama pristupnicama u prepoznavanju područja za unapređenje:** Dubinskim sveobuhvatnim pregledom zakonodavstva, politika i praksi koji tijekom postupka pristupanja OECD-u provode stručnjaci iz cijelog svijeta, zemljama kandidatkinjama pomaže se prepoznati načine na koje mogu postići bolje rezultate za svoje građane tako što će se više približiti standardima OECD-a i najboljim praksama.
15. **Pružanje podrške planu nacionalne reforme:** Postupak pristupanja može djelovati kao podrška nacionalnom planu te može zemlji pomoći u bržem približavanju vlastitim prioritetima politika kao što su maksimalno povećanje trgovine i ulaganja, poticanje inovacija, smanjenje nejednakosti, borba protiv korupcije, unapređenje poreznog sustava, održiva upotreba prirodnih resursa kojom se čuva okoliš, unapređenje učinkovitosti javne uprave i optimiziranje učinkovitosti politika obrazovanja, zdravstva i tržišta rada.